

Taideyhdistys Olohuone ry:n toimintakertomus vuodelta 2016

Sisältö

- 1) Taideyhdistys Olohuone ry edistää kaupunkitaiteen ja taiteilijoiden asemaa Turun alueella
- 2) Vuoden 2016 Olohuone 306,4km² –kaupunkitaidetapahtuma
 - teokset ja taiteilijat
 - seminaari
 - klubit
- 3) Yhteistyö ja projektit
- 4) Vuoden muut tapahtumat
- 5) Tiedotus ja viestintä
- 6) Yhdistystoiminta

Taideyhdistys Olohuone ry perustettiin vuoden 2005 syksyllä järjestämään vuosittaista kaupunkitaidetapahtumaa Turkuun.

Yhdistyksen tarkoituksena on lisätä taiteilijoiden mahdollisuuksia paikkasidonnaisten, perinteisten esiintymis ja näyttelytilojen ulkopuolelle sijoittuvien teosten tekemiseen. Tätä päämäärää Olohuone ry pyrkii edistämään järjestämällä kesäkuun alussa vietettävän Olohuone 306,4 km² kaupunkitaidetapahtuman.

Lisäksi yhdistys pyrkii järjestämään kaupunkitaiteeseen keskittyviä luentoja, seminaareja ja muita tilaisuuksia ympäri vuoden sekä neuvomaan ja auttamaan paikkasidonnaisia teoksia suunnittelevia taiteilijoita.

Olohuone ry pyrkii toiminnallaan lisäämään taiteilijoiden näkyvyyttä ja auttamaan käytännön asioiden hoitamisessa. Olohuone 306,4 km² tapahtuma tarjoaa rakenteita, palkkaa ja työskentelymahdollisuuksia sellaisille taiteilijoille ja taiteen tekemisen tavoille, jotka muuten ovat vaikeasti hahmotettavissa ja jäävät helposti rahoituksen ulkopuolelle. Olohuone ry ei ole jäsenistönsä etua ajava yhdistys, vaan sen toiminnasta hyötyvät suorimmin paikkasidonnaista taidetta tekevät taiteilijat sekä taiteesta kiinnostuneet kaupunkilaiset.

2) Vuoden 2016 Olohuone 306,4km² -kaupunkitaidetapahtuma

Kolmipäiväinen, kaikille avoin ja ilmainen festivaali järjestettiin temalla Voiko taiteen avulla muuttaa maailmaa? Lähtökohtana oli pohtia taiteen merkitystä ja paikkaa muuttuvassa maailmassa.

Festivaalin ohjelma koostui avoimen teoshaun kautta valitusta kahdeksasta jurytetusta teoksesta, ja tapahtuman aikaisen Infopisteen ohjelmasta unohtamatta aloitus- ja päätösklubeja.

Vuoden 2016 festivaalin teokset

Turun Sanataideyhdistys: Muutoksen runoja

Vuorovaikutuksellinen sanataideteos

Korvaruno on Turun Sanataideyhdistyksen kehittämä runonkirjoittamisen metodi. Korvaruno perustuu kohtaamiseen, jossa runon saaja puhuu ja sanataiteilija kokoaa kuulemistaan sanoista runon. Runo on siis runon saajan omaa puhetta, vaikka runolla onkin kaksi tekijää, runoilija ja puhuja. Olohuone-festivaalissa korvarunojen teemana on muutos. Jokainen osallistuja saa valita jonkin muutoksen, pienen tai suuren, konkreettisen tai abstraktin, josta hän haluaa kertoa, ja näin syntyy runoja muutoksista, joita kaupungissa liikkuvat ihmiset ovat kohdanneet. Teos havahduttaa

näkemään koko ajan ympärillä tapahtuvat, ihmisten arkisen elämän pyörteisiin kätkeytyvät muutokset ja auttaa sanoittamaan näitä muutoksia.

Turun Sanataideyhdistys ry toimii monipuolisesti sanataiteen alalla Turussa ja lähikunnissa. Yhdistyksen koulutetut ohjaajat työskentelevät laajasti sanataiteen ja soveltavan taiteen alueella Varsinais-Suomessa, ja heillä on osaamista ja kokemusta niin dementiavanhusten, erityisnuorten kuin pienten lastenkin kanssa työskentelystä. Vuonna 2007 Turun sanataideyhdistys on perustanut Sanataidekoulu Kratin ja ylläpitää sen alaisuudessa sanataiteen perusopetusta.

Parasta ennen -ryhmä: All Princess Panel

Vuorovaikutuksellinen esitys

All Princess Panel on teos, jossa elokuvista tutut naishahmot ottavat osaa paneelikeskusteluun. Paneelin otsikko on "Prinsessana nykypäivän Suomessa". Otsikon alla panelistit puivat ajankohtaisia aiheita. Teos nyrjäyttää prinsessat hennoista, apua tarvitsevistä hahmoista aktiivisiksi ja ajatteleviksi toimijoiksi. Yleisö pääsee kommentoimaan keskustelua paikan päällä, ja sosiaalisessa mediassa. Paneelin kesto on noin yksi tunti.

Parasta ennen -ryhmä koostuu viidestä teatteri-ilmaisun ohjaajasta, jotka tutustuivat toisiinsa esittävän taiteen opintojen alkaessa Metropolissa vuonna 2010. Ryhmän jäsenet ovat Johanna Ahonen, Liila Jokelin, Anna Lehtonen, Anni Rainio ja Mammu Rauhala. Parasta ennen -ryhmän työmuotoja ovat muun muassa performanssitaide, esitystaide ja kaupunkitaide. Ryhmän toimintaa voi luonnehtia sanoilla osallistava, karnevalistinen ja leikittelevä. Viime vuonna Parasta ennen esiintyi Olohuoneessa teoksellaan Yllätysveto.

Harri Kemppainen: Varpaat kastuu

Mobiili mediateos

Ilmasto lämpenee, jäätiköt sulavat ja merenpinta nousee, mutta mitä tapahtuu Turussa? Kastuvatko varpaani? Pitääkö minun oikeasti huolestua ilmastonmuutoksesta?

Kukaan ei tiedä miten paljon ja miten nopeasti merenpinta nousee. Arvauksia on monia, mutta mitä se voisi tarkoittaa käytännössä? Kun tiede ei sitä kerro, on taiteen yritettävä vastata tähän kysymykseen. Teos on puhelimeen ladattava Android-sovellus, joka havainnollistaa merenpinnan nousua Turun alueella. Teos kertoo, kastuisivatko varpaasi, jos merenpinta nousisi metrin, viisi tai kymmenen metriä. Teos näyttää myös, milloin maanpinta on paljastunut jääkauden jälkeisen

maankohoamisen myötä ja milloin se ehkä taas peittyy meren alle. Maankohoaminen kompensoi merenpinnan nousun vaikutusta ja nopeutta. Vaikka teos pohjautuu ilmastotutkimukseen ja geologiaan, on siinä otettu taiteellisia vapauksia ja yksinkertaistettu asioita.

Harri Kemppainen on valokuvaaja, ICT-osaaja ja mediataiteilija, joka hyödyntää modernia tekniikkaa urbaania ympäristöä tutkivissa teoksissa. Hänen teoksensa seikkailevat taidemuotojen rajoilla etsien uusia muotoja taiteelle. Harri asuu ja työskentelee Turussa.

Satu Rinnetmäki & Anni Puuperä: POST POST NATURE

Vuorovaikutuksellinen esitys

POST POST NATURE on dystopinen hahmotelma tulevaisuuden luonnosta ja esityksellinen tutkimus olemisen eri tavoista ja mahdollisuuksista esiintymistilanteessa.

Tuomme esityksessä näkyväksi yhden vaihtoehdon tulevaisuuden luonnosta, rakennamme roskista "luontoinstallaation" ja oleilemme "luonnon helmassa". Yleisö ja ohikulkijat saavat halutessaan osallistua rakentamiseen ja oleilemiseen. Teoksen keskeinen idea on herätellä ihmisiä pohtimaan kuinka paljon roskaa ns. normaali eläminen tuottaa ja mitä tämä tekee ympäristöllemme. Tutkimme myös esiintyjänä olemisen eri tasoja sekä niiden muuntumista esitystapahtumassa. Esityksen kesto on 4 tuntia ja yleisö saa oleilla ja liikkua tilassa vapaasti sekä seurata esitystä haluamansa ajan.

Kaikki esityksessä käytettävä materiaali on kierrätettyä.

Anni Puuperä ja Satu Rinnetmäki ovat helsinkiläisiä tanssitaiteilijoita ja POST POST NATURE on heidän toinen yhteisteoksensa. Heidän ensimmäinen yhteisteoksensa Trash land sai ensi-iltansa Nuorten koreografien festivaalilla Moskovassa heinäkuussa 2015. Tekijät tutkivat molemmissa teoksissaan eri näkökulmista materialistisuutta nyky-yhteiskunnassa ja sen vaikutusta ympäristöön ja yksilöihin

Satu Rinnetmäki on valmistunut tanssitaiteen maisteriksi Teatterikorkeakoulusta toukokuussa 2015. Hän on työskennellyt tanssin kentällä esiintyjänä, opettajana sekä koreografina. Tällä hetkellä Satu on erityisesti kiinnostunut haastamaan itseään läsnä olevaan hetkessä olemiseen sekä tutkimaan kehollisuuden mahdollisuuksia improvisaation keinoin.

Anni Puuperä on suorittanut tanssin ammatilliset opintonsa Kuopion Musiikki- ja Tanssiakatemiassa. Hän on työskennellyt laaja-alaisesti tanssin ja esitystaiteen parissa koreografina, esiintyjänä ja opettajana. Tällä hetkellä Anniä kiinnostaa erityisesti hetkessä syntyvän koreografian tutkiminen ja esitysten teko ei-inhimillisille esineille ja asioille.

Jukka Herva: Erikoinen juttu

Kuunnelma

Erikoinen juttu on sarja lyhyitä tarinallisia kuunnelmia, joita ohikulkijat voivat pysähtyä kuuntelemaan hetkeksi ja jatkaa sitten matkaansa.

”Oli tosi kuuma päivä enkä ollut syönyt oikein mitään koko päivänä. Tulin tähän käytävän varjoon lepuuttelemaan, etten pyörtyis. Tuntui, että silmissä hämärtää, ja vähän niinku migreeni olis tulossa. Kattelin ympärilläni. Oli nätti päivä, siinä meni koko ajan ihmisiä, koiranulkoiluttajia, pyöräilijöitä ja muuta sakkia. Ihan semmosta tavallista vilskettä. Yhtäkkiä meno alkoi muuttua aika erikoiseksi. Eka hävis ihmiset. Koirat käveli itekseen ja pyörät valu vaan mäkeä alas. Säikähdin tietenkin, mutta aattelin että nyt on vaan joku nestehukka.”

Jukka Herva työskentelee musiikin, äänitaiteen ja -suunnittelun parissa. Hän yhdistelee kuunnelmallisia ja musiikillisia elementtejä jutustelemaan tarinankerrontaan.

Kiesmatic-ryhmä: World Wide Wind Shelter

Performanssi ja mediateos

Performanssissaan Kiesmatic-taiteilijaryhmä sulkeutuu Olohuone 306,4 km² -festivaalin ajaksi telttaan keskelle kaupunkia. Kolmen vuorokauden aikana Kiesmatic on yhteyksissä ulkopuoliseen yhteiskuntaan ainoastaan päivittämällä blogia.

Kiesmatic tutkii teoksellaan yhteistä olemista ja kollektiivista kehoa. Intiimiin suljettuun tilaan ahtautuminen haastaa sekä fyysisesti että henkisesti. Pystymmekö enää elämään ilman omaa henkilökohtaista tilaa länsimaisessa yksilökeskeisessä kulttuurissa? Miten eristäytyminen vaikuttaa toistemme kohtaamiseen, sosiaalisiin normeihin ja yhteisön sisäisiin rooleihin?

Blogi tuo julkiseksi teltan mikrotodellisuudessa tapahtuvat muutokset. Samalla teos kommentoi muutosta joka sosiaalisen median kautta on tapahtunut –että on mahdollista eristäytyä ja viestiä samalla äärimmäisen julkisesti. Mikä on todellisuuden ja fiktion suhde nettiin luodussa identiteetissä ja historiankirjoituksessa?

Pian vuoden ikäinen Kiesmatic-kollektiivi on juuri oppinut kävelemään, ja pudottelee nyt tavaroita artmarketin alahyllyiltä. Kuullunymmärtämiskokeessa se höpisee toistuvasti ja lausuu väärin.

Kiesmatic epäonnistuu luokkakuvassa. Se on kolmikulmainen ympyrä, jonka 180 astetta muodostavat Hilda Kahra, Vilma Koskela ja Kristiina Mäenpää. Olohuone 306,4 km² -festivaalin aikana Kiesmatic muuttaa kotoa keskustaan ja tyhjentää rinkansa www -maailmaan.

71551-sissit: Pum Ah!

Katuteatteri/Performanssi

PUM! Räjähävää fyysisyyttä sotaan vastaan.

Vauhdikkaassa performanssissa taiteilijat riisuutuvat aseista burleski- ja drag-taidetta hyödyntäen. Teos kommentoi kiristynyttä tunnelmaa, vihaa ja vastakkainasettelua, ja tuo tuulahduksen vinksahantunutta karnevaalitunnelmaa Turun kesään. Tavoite on kannustaa jokaista kunnioittamaan itseään ja muita.

71551-sissit on Annikki Levomaan, Liisi Lukkarisen ja Joel Törrösen uusin yhteistyö. He ovat vaikuttaneet muun muassa nukketatterin, teatterin, muotoilun ja pukutaiteen parissa. Performanssissa he yhdistävät osaamisensa ja kokeilevat rajojaan taiteen tekijöinä.

Teoksen musiikin on säveltänyt Aku Mylly.

Sally Davison & Gunilla Sjövall: Rullaa kaupungin halki

Kaupunkikierros pyörätuoleilla

Tervetuloa mukaan Rullaa kaupungin halki -kierrokselle!

Kierroksen ideana on tarjota kokemus siitä, millainen Turku on pyörätuolista katsottuna – miten kaupungilla ja sen eri ympäristöissä pääsee liikkumaan ja miltä se tuntuu omassa kehossa. Siksi periaatteena on, että kun on istahtanut tuoliin, siitä ei nousta ennen maaliviivaa – ellei kohtaa ylitsepääsemättömiä tilanteita. Koska etenemme yhtenä ryhmänä, olemme ryhmänä vastuussa siitä, että kaikki pysyvät mukana.

Osallistujat perehdytetään pyörätuolilla liikkumisen perusteisiin ennen kierrosta. Aiempaa kokemusta pyörätuolilla liikkumisesta ei tarvita, mutta on huomattava, että pyörätuolilla liikkuminen vaatii kuitenkin hyvää peruskuntoa. Kierroksen oppaina toimivat Sally Davison ja Gunilla Sjövall, joilla on kokemusta pyörätuolilla liikkumisesta sekä pysyvässä että satunnaisessa käytössä. Kierroksen opastus tapahtuu englanniksi ja suomeksi.

Kierros kestää noin 2 tuntia, mukaan lukien alkuperehdytyksen ja loppukeskustelun. Pyörätuolit toimitetaan järjestäjän puolesta. Myös omalla pyörätuolilla voi osallistua, kokonaisuudessaan maksimi-osallistujamäärä on 20 henkeä.

Gunilla Sjövall on pitkänlinjan vammaisten ihmisoikeusaktivisti, monessa uranuurtaja, kun on ollut kyse vammaisten ihmisten oikeudesta yhdenvertaisuuteen. Työuransa hän teki koulutussihteerinä vammaisten kansalais- ja ihmisoikeusliikkeessä Kynnys ry:ssä, jota hän oli mukana perustamassa opiskeluaikanaan Helsingin yliopistossa 1970-luvun alkupuolella. 2000-luvun alussa hän päästi sisäisen tanssijansa valloilleen, kouluttautui DanceAbility-tanssinopettajaksi sekä perusti yhdessä Sally Davisonin ja muutamien muiden kanssa DanceAbility Finland ry:n, jonka tehtävänä on edistää integroitua tanssia Suomessa. Gunilla on Suomen johtavan integroidun tanssiryhmän Kaaos Companyn jäsen. Hänelle tanssi on myös yhteiskunnallisen vaikuttamisen keino, yksi väylä ihmisten väliseen yhdenvertaisuuteen.

Sally Davison suhtautuu intohimoisesti liikkumiseen, joka yhdistää kaiken liikkeen ja kaikenlaiset kehot. Häntä kiinnostaa, kuinka kokemuksen fyysisyys voi avata uusia näkökulmia yksilön ja ryhmän kannalta, uusia yhteyksiä muodostaen. Davison on DanceAbility-metodin mestariopettaja ja ympäristöliikkeen kannattaja.

Gunilla Sjövall ja Sally Davison kiittävät Carita Viljasta ja Satu Järviötä avusta projektin toteuttamisessa.

Festivaalin klubit:

Eteisklubiiku torstaina 9.6. Bar Kukassa klo 19 alkaen.

Klubilla esiintyvät:

Avajaissanat, pj Taru Tuomisto

Jani Petteri Virta: "Nicholas, cara mia ajatukset ovat tärkeitä, eivät esineet" -performanssi
Keskustelua aiheesta "Muutos ja kaupunkitaide", mukana festivaalin taiteilijoita ja taideyhdistys
Olohuoneen jäseniä

Pohjavire

Illan aikana nähtiin myös videoteoksia, joista Video Art Festival Turku on kuratoinut klubia varten seuraavan kokonaisuuden:

Heta Okkonen – Huomenta

Tessa Ojala – Intolerance

Annika Dahlsten – Yöperhonen

Sofi Häkkinen – Rääkyjä
Alisa Javits – Inside Yard

Takapihaklubi oli lauantaina 11.6. klo 20-02 Turun Kirjakahvilassa osoitteessa Vanha Suurtori 3 (Brinkkalan sisäpiha).

Klubilla esiintyivät:

Kuningas Yrjö
71551-sissit: PumAh!
Barry Andrews'n disko
Aamuyön sirkus

3) Yhteistyö ja projektit

Vuonna 2016 Olohuone teki yhteistyötä kahden suuren turkulaisen festivaalin kanssa: Ruisrockin ja H2Ö:n. Ruisrockissa esittäytyi festivaaliteokset All Princess Panel (Parasta Ennen –ryhmä) ja Erikoinen juttu (Jukka Herva).

H2Ö:hön Olohuone teki Olohuoneen oraakkelit –performanssin. Performanssissa Olohuonelaiset pystyttivät teltan, jossa oraakkelit tekivät ennustuksia festivaalivieraille.

L

isäksi Olohuone oli mukana Kumina-tapahtumassa Jani Petteri Virran performanssilla.

Olohuone ry aloitteli yhteistyötä myös uuden turkulaisen videotaidefestivaali VAFT:n kanssa. Lisäksi Olohuone ry vieraili Porissa toukokuussa ja sovimme yhteistyöstä Das Klubbe –performanssiklubin tiimoilta.

4) Vuoden muut tapahtumat

Perinteinen Slow dance –disco järjestettiin jälleen Dynamossa 13.2.2016.

Olohuone ry järjesti Föritantsit 14.5., jossa esiintyivät Kuuman Ankanpoikasen Gorillapoliisit, Siljan Pikabingot, Viihdytysjoukkojen sirkusta, Turku Rock Academy: New Fashioned, Turku Rock Academy: Lemmen kätyrit, Turun Sarjakuvakerho piirtää karikatyyreja, Olohuone 306,4 km2 –kaupunkitaidefestivaalin vuoden 2016 teosten julkistus ja Hiskin pimpulat sekä Teksti-TV 666.

Syksyllä Olohuoneen hallitus teki lähiökierroksen seuraavaa kesää silmällä pitäen ja tutustui samalla mahdollisiin tuleviin teospaikkoihin sekä toisiinsa. Kierros päätettiin Tikitakin vegaanipizzoilla Kirjan talolla, joten tapahtuma oli luonnollisesti myös pikkujoulut.

5) Tiedotus ja viestintä

Vuonna 2016 pyrittiin tietoisesti hakemaan yhdistykselle lisää näkyvyyttä sosiaalisessa mediassa. Facebook oli edelleen Olohuoneen tärkein kanava, mutta Twitterin sekä Instagramin sisällöntuotantoon kiinnitettiin erityistä huomiota. Myös Olohuoneen blogia päivitettiin ahkerasti.

6) Yhdistystoiminta

Vuoden 2016 aikana Olohuone ry:n hallitus kokoontui sääntömääräisten kahden vuosikokouksensa lisäksi yhteensä 10 kertaa. Yhtenä toimintamuotona olivat työryhmät, joiden vastuuvetäjänä toimi aina yksi hallituksen jäsen. Uusien aktiivijäsenten löytämisen edellytyksenä oli mahdollisimman avoin toiminta. Yhdistyksen kokoukset olivat kaikille kiinnostuneille avoimia ja niistä tiedotettiin sosiaalisen median kautta. Pidimme myös juuri ennen syyskokousta Uusien illan 23.9.2015 Paninissa, ja se olikin mukavasti ihmisiä. Uusien illasta tuli yhdistyksen toimintaan suoraan muutama aktiivijäsen ja myöhemmin kaksi uuteen hallitukseenkin.

Yhdistyksen päätökset keskusteltiin, valmisteltiin sekä tehtiin yhdistyksen ja hallituksen kokouksissa tai vaihtoehtoisesti eri vastuualueiden työryhmissä.

Vuoden 2016 ajan hallituksessa toimivat

Puheenjohtaja: Taru Tuomisto
Varapuheenjohtaja: Jani Virta
Sihteeri: Roosa Vastamäki
Talousvastaava: Matti Helén
Hallituksen jäsen: Anni Saijonkivi

Hallituksen toiminnan tueksi perustettiin myös tiedotus-, yhteistyö- ja klubi-työryhmät, joissa oli mukana niin hallituslaisia kuin muita aktiivisia olkkarilaisia.

Tuottajat ja muu henkilökunta

Kaupunkifestivaalin tuottajina toimivat Olohuoneessa Otso Helasvuo ja Jane Vuorinen. Tuottajat osallistuivat tiuhaan myös hallituksen ja työryhmien kokouksiin.

Lisäksi Olohuone ry:n valokuvaajana pitkään toiminut Stefan Crämer toimi edelleen festivaalin ja muiden tapahtumien ”hovikuvaajana”, Eveliina Pakarinen loihti jälleen graafisten ilmeen ja palkanlaskija Niina Tanskanen huolehti palkoista.

Vuonna 2016 Olohuone ry:n oli 11 jäsenmaksun maksanutta jäsentä.

Olohuoneen hallitus haluaa lämpimästi kiittää kaikkia yhdistyksen hyväksi työpanoksensa antaneita!